

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 1

1-) Bu parçada anlatılan sözün “kinayeli” sayılması için, asıl anlamı nasıl kullanılmalıdır? (10 kelime)

Asıl anlam,

2-) Bir sözün doğruluğunu değerlendirirken, kinayede önce hangi mana aranmalıdır? (6 kelime)

Gizli

3-) İlk anlam yanlış görünse bile sözün doğru olabildiği durum hangisidir? (5 kelime)

Dolaylı

4-) Verilen örnekte uzunlukla ilgili söz, gerçekte neyi anlatmak için kullanılmıştır? (8 kelime)

O kişinin

5-) Bu örnek, kinayeli anlatım hakkında hangi temel kuralı öğretir? (8 kelime)

Sözde asıl

6-) Bu hikâyelerde doğruluk nerede toplanır? (4 kelime)

Sonunda

7-) Hikâyelerin görünen yüzü hangi görevle anlatılıyor? (9 kelime)

Uzak bir

8-) Anlatımda hâl dilinin konuşur gibi gösterilmesi, çocuğun anlamasına nasıl yardım eder? (10 kelime)

Cansız veya

9-) Parçaya göre temsil ile anlatmak, hakikati küçültmek midir yoksa yaklaştırmak mıdır? (1 kelime)

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 2

1-) Belâgat ilminde, bir sözün açık görünen anlamı asıl hedef değilse o söz nasıl adlandırılır? (3 kelime)

2-) Kinayeli anlatımda doğruluk ölçüsü neden doğrudan kelimelerin ilk anlamı değildir? (9 kelime)

Çünkü kelimeler,

3-) Kastedilen mana doğru olduğunda, dış anlamdaki eksiklik neden sözün doğruluğunu bozmaz? (5 kelime)

Çünkü

4-) Örnekte anlatılan insan uzun boylu değilse, eşyaları uzun olsa bile hüküm neden değişmez? (9 kelime)

Çünkü aranan

5-) O kişinin boyu kısa olursa ama eşyalar uzun olursa, niçin söz yanlış olur? (6 kelime)

Çünkü

6-) Parçada geçen bazı hikâyeler niçin kinaye bölümüne konuluyor? (11 kelime)

Çünkü onların

7-) “Lisan-ı hal”in “lisan-ı kal” gibi gösterilmesi niçin yapılır? (6 kelime)

Herkes

8-) Hâl dili yerine söz dili kullanılması, anlatımda hangi değişikliği yapar? (5 kelime)

Sessiz

9-) Şahs-ı manevînin maddî şahıs gibi gösterilmesi, karmaşık manaları

nasıl etkiler? (8 kelime)
Onları sadeleştirip

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 3

1-) Parçaya göre kinayeli anlatımda sözün ilk anlamı ne işe yarar? (5 kelime)

Asıl

2-) Bu anlatım türünde “doğru mu yanlış mı?” sorusu en çok neye yöneltilir? (3 kelime)

3-) Kastedilen mana yanlışsa, dış görünüşteki anlam doğru olsa bile söz nasıl sayılır? (2 kelime)

4-) Verilen örnekte uzunluktan bahseden ifade, doğrudan değil dolaylı bir anlatımdır. Bu dolaylı anlatım neyi bildirir? (5 kelime)
Kişinin

5-) Bazı hikâyelerin kinaye sayılması, onların tamamen uydurma olduğu anlamına gelir mi? (6 kelime)

Hayır,

6-) Bu hikâyelerin sonunda verilen gerçekler için nasıl bir değerlendirme yapılıyor? (7 kelime)
Çok

7-) Hikâyelerin görünen anlamı için “dürbün” benzeri bir görev söylenmesi ne demektir? (10 kelime)
Uzak veya

8-) Manevî olanın maddî gibi anlatılması, öğrencinin zihninde ne sağlar? (5 kelime)
Daha

9-) Parçanın ana fikri nedir? (16 kelime)
Temsil ve hikâye şeklindeki

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 4

1-) Belâgat bakımından bir söz, başka bir manayı göstermek için kullanılıyorsa bu nasıl bir anlatımdır? (3 kelime)

2-) Parçaya göre bir sözün sadık olması neye bağlıdır? (5 kelime)
Kastedilen

3-) Parçada verilen örnekte silahla ilgili sözün hedefi eşya mıdır, insanın özelliği midir? (2 kelime)

4-) O kişinin boyu uzunsa ama söylenen eşyalar yanında yoksa, söz neden yine doğru kabul edilir? (6 kelime)
Çünkü

5-) Bu örnekten, kinayeli sözlerde nasıl bir okuma yolu öğreniyoruz? (9 kelime)
Kelimeyi değil,

6-) “Temsil” denmesi, bu hikâyelerin hangi yönünü öne çıkarır? (6 kelime)
Hakikati

7-) Temsil kullanılması, zor hakikatlerin öğretilmesinde nasıl bir kolaylık sağlar? (7 kelime)
Soyut

8-) Hâl dilinin söz dili şeklinde sunulması, anlatılan şeyi nasıl değiştirir? (8 kelime)
Onu daha

9-) Bu bölümden çıkarılacak en önemli ders nedir? (15 kelime)
Dinî ve derin

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 5

1-) Parçada açıklanan kinaye, bir sözü hangi amaçla kullanmayı anlatır? (7 kelime)

Başka

2-) Kastedilen mana doğruysa, ilk anlamında eksik veya yanlışlık olsa bile sözün hükmü ne olur? (4 kelime)

Yine

3-) Kastedilen mana yanlış olduğunda görünen anlamın doğru olması neden yetmez? (6 kelime)

Çünkü

4-) Uzunluk örneği, kinayeyi çocukların anlayacağı şekilde hangi düşünceyle açıklar? (10 kelime)

Sözün dışına

5-) Sözlerde geçen bazı hikâyelerin bu bölümde hangi gruba girdiği söyleniyor? (5 kelime)

Kinayeli

6-) Parçada bu hikâyelerin hangi yönü özellikle savunuluyor? (6 kelime)

Doğruluk

7-) Umuma anlatmak için hâl dilinin söz dili gibi gösterilmesi hangi eğitim yöntemine benzer? (7 kelime)

Anlamayı

8-) İnsanlara daha iyi anlatmak için hangi iki şey, farklı bir şekilde gösteriliyor? (13 kelime)

Hâl dili söz

9-) Parçaya göre temsilî hikâyelerle ilgili yanlış bir düşünce ne olabilir?
(12 kelime)
Sanki onların değeri

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 6

1-) Kinayeli sözde kelimelerin ilk anlamı hangi görevde bulunur? (8 kelime)

Asıl anlatılmak

2-) Neden görünen ilk mana tek başına ölçü sayılmaz? (10 kelime)

Çünkü orada

3-) Uzunluk örneğinde kullanılan eşya bilgileri, neden asıl hedef sayılmıyor? (7 kelime)

Çünkü

4-) Uzunluk örneğinde anlatılan kişiyle ilgili hangi özellik asıl ölçüdür? (5 kelime)

Boyunun

5-) Hikâyelerin sonundaki hakikatlerin “vakıya uygun” denmesi neyi gösterir? (8 kelime)

Anlatılmak istenen

6-) Hikâyelerin sonundaki hakikatler için güçlü bir doğruluk vurgusu yapılması neyi amaçlar? (11 kelime)

Okuyucuya bu

7-) Hikâyelerin ilk anlamı için “temsili” denmesi, onların hangi yönünü açıklar? (5 kelime)

Öğretici

8-) Bu parçaya göre bir hikâyenin hayal unsuru taşıması, tek başına onu neden değersiz yapmaz? (8 kelime)

Çünkü önemli

9-) Bu parçaya dayanarak, bir metni anlamada nasıl bir dikkat gerekir?
(11 kelime)

Sadece kelimelerin

CEVAP ANAHTARI

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Bu parçada anlatılan sözün “kinayeli” sayılması için, asıl anlamı nasıl kullanılmalıdır?

Asıl anlam, başka bir maksadı anlatmaya yarayan bir araç olmalıdır.

2-) Bir sözün doğruluğunu değerlendirirken, kinayede önce hangi mana aranmalıdır?

Gizli veya dolaylı kastedilen mana aranmalıdır.

3-) İlk anlam yanlış görünse bile sözün doğru olabildiği durum hangisidir?

Dolaylı anlatılan mana doğru olduğunda.

4-) Verilen örnekte uzunlukla ilgili söz, gerçekte neyi anlatmak için kullanılmıştır?

O kişinin boyunun uzun olduğunu anlatmak için kullanılmıştır.

5-) Bu örnek, kinayeli anlatım hakkında hangi temel kuralı öğretir? Sözde asıl hükmün, kastedilen manaya göre verileceğini öğretir.

6-) Bu hikâyelerde doğruluk nerede toplanır?

Sonunda ulaştırdığı hakikatte toplanır.

7-) Hikâyelerin görünen yüzü hangi görevle anlatılıyor?

Uzak bir hakikati yaklaştırıp göstermeye yarayan temsil göreviyle anlatılıyor.

8-) Anlatımda hâl dilinin konuşur gibi gösterilmesi, çocuğun anlamasına nasıl yardım eder?

Cansız veya soyut şeyleri sanki konuşuyormuş gibi düşündürerek anlamayı kolaylaştırır.

9-) Parçaya göre temsil ile anlatmak, hakikati küçültmek midir yoksa yaklaştırmak mıdır?

Yaklaştırmaktır.

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Belâgat ilminde, bir sözün açık görünen anlamı asıl hedef değilse o söz nasıl adlandırılır?

Kinayeli söz denilir.

2-) Kinayeli anlatımda doğruluk ölçüsü neden doğrudan kelimelerin ilk anlamı değildir?

Çünkü kelimeler, daha derin bir manaya geçmek için kullanılmaktadır.

3-) Kastedilen mana doğru olduğunda, dış anlamdaki eksiklik neden sözün doğruluğunu bozmaz?

Çünkü hüküm, maksat üzerinden verilir.

4-) Örnekte anlatılan insan uzun boylu değilse, eşyaları uzun olsa bile hüküm neden değişmez?

Çünkü aranan şey eşyanın uzunluğu değil, kişinin uzun olmasıdır.

5-) O kişinin boyu kısa olursa ama eşyalar uzun olursa, niçin söz yanlış olur?

Çünkü asıl kastedilen özellik kişide bulunmaz.

6-) Parçada geçen bazı hikâyeler niçin kinaye bölümüne konuluyor?

Çünkü onların dış anlatımı, daha derin bir hakikati göstermek için kullanılıyor.

7-) “Lisan-ı hal”in “lisan-ı kal” gibi gösterilmesi niçin yapılır?

Herkes daha kolay anlayabilsin diye yapılır.

8-) Hâl dili yerine söz dili kullanılması, anlatımda hangi değişikliği yapar?

Sessiz manaları konuşur gibi gösterir.

9-) Şahs-ı manevînin maddî şahıs gibi gösterilmesi, karmaşık manaları nasıl etkiler?

Onları sadeleştirip tek örnek içinde toplamaya yardımcı olur.

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Parçaya göre kinayeli anlatımda sözün ilk anlamı ne iŖe yarar?

Asıl kastedilen manayı dŖndrmeye yarar.

2-) Bu anlatım türünde “doğru mu yanlış mı?” sorusu en çok neye yöneltir?

Kastedilen manaya yöneltir.

3-) Kastedilen mana yanlışsa, dıŖ grnŖteki anlam doğru olsa bile söz nasıl sayılır?

Yanlış sayılır.

4-) Verilen örnekte uzunluktan bahseden ifade, doğrudan değıl dolaylı bir anlatımdır. Bu dolaylı anlatım neyi bildirir?

KiŖinin uzun boylu olduğunu bildirir.

5-) Bazı hikâyelerin kinaye sayılması, onların tamamen uydurma olduğu anlamına gelir mi?

Hayır, asıl manalarının doğru olduğunu gösterir.

6-) Bu hikâyelerin sonunda verilen gerçekler için nasıl bir değerlendirme yapılıyor?

Çok doğru ve gerçeğe uygun oldukları söyleniyor.

7-) Hikâyelerin görünen anlamı için “dürbün” benzeri bir görev söylenmesi ne demektir?

Uzak veya zor bir hakikati daha görünür hâle getirmesi demektir.

8-) Manevî olanın maddî gibi anlatılması, öğrencinin zihninde ne sağlar?

Daha açık bir canlandırma sağlar.

9-) Parçanın ana fikri nedir?

Temsil ve hikâye Ŗeklindeki anlatımların, doğru manayı göstermek için kullanıldığı ve bu yüzden hakikate aykırı sayılmayacağıdır.

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Belâgat bakımından bir söz, başka bir manayı göstermek için kullanılıyorsa bu nasıl bir anlatımdır?

Kinayeli bir anlatımdır.

2-) Parçaya göre bir sözün sadık olması neye bağlıdır?

Kastedilen mananın doğru olmasına bağlıdır.

3-) Parçada verilen örnekte silahla ilgili sözün hedefi eşya mıdır, insanın özelliği midir?

İnsanın özelliğidir.

4-) O kişinin boyu uzunsa ama söylenen eşyalar yanında yoksa, söz neden yine doğru kabul edilir?

Çünkü verilmek istenen haber doğru kalır.

5-) Bu örnekten, kinayeli sözlerde nasıl bir okuma yolu öğreniyoruz?

Kelimeyi değil, kelimenin gösterdiği hedefi anlamaya çalışmamız gerektiğini öğreniyoruz.

6-) “Temsil” denmesi, bu hikâyelerin hangi yönünü öne çıkarır?

Hakikati örnekle yaklaştırma yönünü öne çıkarır.

7-) Temsil kullanılması, zor hakikatlerin öğretilmesinde nasıl bir kolaylık sağlar?

Soyut konuları örneklerle daha anlaşılır hâle getirir.

8-) Hâl dilinin söz dili şeklinde sunulması, anlatılan şeyi nasıl değiştirir?

Onu daha açık ve anlaşılır bir hale getirir.

9-) Bu bölümden çıkarılacak en önemli ders nedir?

Dinî ve derin hakikatler bazen temsil yoluyla anlatılır; doğru anlamı bulmak için maksada bakmak gerekir.

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 5 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada açıklanan kinaye, bir sözü hangi amaçla kullanmayı anlatır? Başka bir manayı anlatma amacıyla kullanmayı anlatır.
- 2-) Kastedilen mana doğruysa, ilk anlamında eksik veya yanlışlık olsa bile sözün hükmü ne olur? Yine doğru kabul edilir.
- 3-) Kastedilen mana yanlış olduğunda görünen anlamın doğru olması neden yetmez? Çünkü sözün hedefi görünen anlam değildir.
- 4-) Uzunluk örneği, kinayeyi çocukların anlayacağı şekilde hangi düşünceyle açıklar? Sözün dışına değil, ne demek istendiğine bakmak gerektiği düşüncesiyle açıklar.
- 5-) Sözlerde geçen bazı hikâyelerin bu bölümde hangi gruba girdiği söyleniyor? Kinayeli anlatım grubuna girdiği söyleniyor.
- 6-) Parçada bu hikâyelerin hangi yönü özellikle savunuluyor? Doğruluk ve hakikate uygunluk yönü savunuluyor.
- 7-) Umuma anlatmak için hâl dilinin söz dili gibi gösterilmesi hangi eğitim yöntemine benzer? Anlamayı kolaylaştırmak için örnekleyerek öğretme yöntemine benzer.
- 8-) İnsanlara daha iyi anlatmak için hangi iki şey, farklı bir şekilde gösteriliyor? Hâl dili söz dili gibi; manevî kişilik de maddî bir kişi gibi gösteriliyor.
- 9-) Parçaya göre temsilî hikâyelerle ilgili yanlış bir düşünce ne olabilir? Sanki onların değeri sadece görünen olayın birebir yaşanmış olmasına bağlıymış gibi düşünmektir.

5sinif 32-soz-p29-2-mevkif-2-maksad-hikayelerin-kinaye-ve-temsil-olusu - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Kinayeli sözde kelimelerin ilk anlamı hangi görevde bulunur?

Asıl anlatılmak istenen manaya götüren yardımcı görevde bulunur.

2-) Neden görünen ilk mana tek başına ölçü sayılmaz?

Çünkü orada asıl amaç onu değil, başka bir manayı anlatmaktır.

3-) Uzunluk örneğinde kullanılan eşya bilgileri, neden asıl hedef sayılmıyor?

Çünkü onlar, kişinin boyunu anlatmak için aracıdır.

4-) Uzunluk örneğinde anlatılan kişiyle ilgili hangi özellik asıl ölçüdür?

Boyunun uzun olması asıl ölçüdür.

5-) Hikâyelerin sonundaki hakikatlerin “vakiaya uygun” denmesi neyi gösterir?

Anlatılmak istenen mananın gerçek ve sağlam olduğunu gösterir.

6-) Hikâyelerin sonundaki hakikatler için güçlü bir doğruluk vurgusu yapılması neyi amaçlar?

Okuyucuya bu anlatımların boş hayal değil, sağlam mana taşıdığını göstermeyi amaçlar.

7-) Hikâyelerin ilk anlamı için “temsili” denmesi, onların hangi yönünü açıklar?

Öğretici örnek olma yönünü açıklar.

8-) Bu parçaya göre bir hikâyenin hayal unsuru taşıması, tek başına onu neden değersiz yapmaz?

Çünkü önemli olan, onunla anlatılan hakikatin doğru olmasıdır.

9-) Bu parçaya dayanarak, bir metni anlamada nasıl bir dikkat gerekir?

Sadece kelimelerin dış yüzüne değil, onların gösterdiği maksada da dikkat gerekir.